

**RAPPORT
PERIODIEK KWALITEITSONDERZOEK
'T KOFSCHIP - STICHTING DE LAGE LANDEN (NTC-VO)**

School : 't Kofschip - Stichting De Lage Landen (NTC-vo)
Plaats : ROME - ITALIË
BRIN-nummer : 28XH
Onderzoeksnummer : 92812

Datum schoolbezoek : 19 en 20 maart 2007
Datum vaststelling : 2 mei 2007

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	5
2 KWALITEITSPROFIEL	7
3 BESCHOUWING	9
4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT	13

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht 't Kofschip - Stichting De Lage Landen (NTC-vo) in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten uit het door de inspectie gehanteerde waarderingskader voortgezet onderwijs 2006.

Bij dit PKO doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve en zelfstandige rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op de website van de onderwijsinspectie (www.onderwijsinspectie.nl) vindt u achtergrondinformatie over de kwaliteitsaspecten en indicatoren die de inspectie bij haar toezicht in ogenschouw neemt.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Zo sluit de inspectie niet alleen aan bij de specifieke situatie van de school, maar wordt de school bovendien niet onnodig belast. Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan een document ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking heeft. Het betrof het Zelfevaluatie-instrument voor NTC-scholen van de Stichting NOB.

De opzet van het onderzoek

Het periodiek kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten.

- Analyse van zelfevaluatiedocumenten en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de Inspectie aanwezig zijn, zoals het risicoprofiel en verslagen van onderzoeken.
- Schoolbezoek:
 - a. gesprekken met de coördinator;
 - b. gesprekken met leraren, leerlingen en ouders;
 - c. gesprekken met een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag;
 - d. gesprek met een vertegenwoordiger van de Nederlandse Ambassade, de directeur van de Engelse school St. George's en de directeur van de Italiaanse Scuola Media 'Omero';
 - e. lesbezoeken.

- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met coördinator en het team.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel van de school op (hoofdstuk 2). Dit profiel bestaat uit een overzicht van de beoordelingen van de kwaliteitsaspecten en/of van de beoordeelde indicatoren. In hoofdstuk 3 wordt allereerst kort een aanduiding van de uitgangssituatie van de school gegeven. Daarna volgt een toelichting op oordelen in het kwaliteitsprofiel.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, aanwijzingen vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

De inspectie heeft bij dit PKO alle kernindicatoren onderzocht. Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs.

Het geheel van oordelen bij dit PKO is weergegeven in onderstaande tabellen.

In de waardering van de indicatoren is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het desbetreffende kwaliteitsaspect:

1. draagt niet op nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen.

Het kwaliteitsprofiel van 't Kofschip - Stichting De Lage Landen (NTC-vo)

Kwaliteitszorg	1	2	3	4
1.3 De school evalueert systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.			●	
1.4 De school evalueert systematisch de kwaliteit van het leren en onderwijzen.		●		
1.5 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	

Leerstofaanbod	1	2	3	4
3.2 Het leerstofaanbod in de bovenbouw is dekkend voor de examenprogramma's.				●
3.8 De school met taalzwakke leerlingen heeft een leerstofaanbod dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.			●	

Tijd	1	2	3	4
4.1 De school heeft voldoende onderwijstijd voor Nederlandse taal gepland (120 uur per jaar).		●		
4.3 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			●	
4.4 De school heeft maatregelen genomen om ongeoorloofd verzuim tegen te gaan.			●	
4.5 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			●	

Pedagogisch handelen	1	2	3	4
5.3 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en met leraren omgaan.				●
5.5 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	

Didactisch handelen	1	2	3	4
6.2 De leraren leggen duidelijk uit.			●	
6.5 De leraren stimuleren de leerlingen tot denken.			●	
6.8 De leraren bewerkstelligen dat de leerlingen bij de onderwijsactiviteiten betrokken zijn.			●	
6.9 De leraren stemmen hun didactisch handelen af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.			●	

Actieve en zelfstandige rol leerlingen	1	2	3	4
7.3 De leerlingen hebben verantwoordelijkheid voor de organisatie van hun eigen leerproces die past bij hun ontwikkelingsniveau.			●	

Sfeer op school	1	2	3	4
8.3 De ouders zijn betrokken bij de school, door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			●	

Begeleiding	1	2	3	4
9.2 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
9.3 De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			●	

Zorg	1	2	3	4
10.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben.			●	
10.3 De school voert de zorg planmatig uit.			●	
10.4 De school gaat de effecten van de zorg na.			●	
10.5 De school betreft de ouders/verzorgers van leerlingen bij de zorg voor hun kind.			●	

Opbrengsten	1	2	3	4	5
11.1 De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			●		
11.4 De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.			●		
11.6 De zorgleerlingen ontwikkelen zich volgens een individuele leerroute.			●		

3 BESCHOUWING

In dit hoofdstuk wordt een beschouwing gegeven over de kwaliteit van het onderwijs op de school.

't Kofschip te Rome is een NTC-school, waar onder andere vanwege de afstanden in de stad, wordt lesgegeven op drie locaties. De school verzorgt al zo'n 25 jaar het onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur voor Nederlandse en Vlaamse leerlingen.

De school telt in het totaal veertig leerlingen (vrijwel uitsluitend T1- en T2-leerlingen), waarvan dertig in het primair onderwijs en tien in het voortgezet onderwijs. Op de lesplaatsen St. George's en Scuola Media 'Omero' heeft de school door de weeks het medegebruik van enkele lokalen en is er een bibliotheek aanwezig, waar leerlingen boeken kunnen lenen. In de kelder van het Istituto Olandese zijn enkele ruimtes waar de Nederlandse leerlingen van de zaterdaggroep les krijgen. Ook daar kunnen zij Nederlandse boeken lenen.

Het team van 't Kofschip bestaat uit een coördinator en vier bevoegde leraren. De leraren beschikken over een ontheffing voor het geven van de lessen in het voortgezet onderwijs.

In de context van de school spelen drie cruciale factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling van de school:

- de Nederlandse afdeling beschikt over voldoende ruimte voor het verzorgen van de lessen. De ruimte op het Nederlandse Instituut is beperkt, maar deze wordt doelmatig gebruikt. Op de andere lesplaatsen is er voldoende ruimte en zijn er kasten in de gangen waar leraren hun onderwijsmaterialen kunnen opbergen;
- de afdeling heeft een stabiel team met bevoegde leraren en een coördinator;
- de afdeling onderhoudt via de coördinator goede contacten met de zowel het Istituto Olandese als met de scholen waar de andere twee lesplaatsen zijn gehuisvest.

3.2 Algemeen beeld

De inspectie concludeert dat 't Kofschip te Rome de kwaliteit van haar onderwijs sinds het vorige inspectiebezoek in 2003 heeft verbeterd. Alle kernindicatoren op twee na zijn van voldoende tot goede kwaliteit. De eindopbrengsten en tussenopbrengsten van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden. De school realiseert een onderwijsleerproces dat door het gebruik van nieuwe methodes en inzet van laptops eigentijds is ingericht. Er bestaat voldoende zicht op de kenmerken en de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie. Het systematisch volgen van de leerlingen is sinds het vorige periodiek kwaliteitsonderzoek aanmerkelijk verbeterd. Binnenkort worden de nieuwe volgtoetsen van het Cito ingevoerd. Met de gegevens die daaruit beschikbaar komen kunnen de leraren de ontwikkeling van de leerlingen op de voet volgen.

Wat betreft het welbevinden van de leerlingen en het personeel en de mate waarin zij zich veilig voelen op school stelt de inspectie, op basis van gesprekken met leerlingen en teamleden, tevredenheid vast.

De ouders zijn tevreden over de goede communicatie met de school en de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de leraren. Zij typeren de school als laagdrempelig en worden naar hun zeggen voldoende geïnformeerd via de website, rapportages en brieven.

Het huidige kwaliteitsprofiel vormt de basis voor het inspectiebesluit om 't Kofschip op te nemen in de reguliere planning. Dat wil zeggen dat de school in beginsel over vier jaar opnieuw wordt onderzocht. In de tussenliggende periode vindt jaarlijks een digitaal onderzoek plaats.

Hieronder geeft de inspectie nadere toelichting op een aantal indicatoren, ter verduidelijking.

3.3 Toelichting

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt twee soorten opbrengsten van het onderwijs: eindopbrengsten (resultaten van leerlingen aan het eind van het voortgezet onderwijs) en vertraging in de schoolloopbaan.

De eindopbrengsten zijn 'voldoende'. De inspectie spreekt dit oordeel met enige terughoudendheid uit, omdat het om kleine aantallen leerlingen gaat. Afgelopen jaar waren er geen kandidaten voor het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CnaVT). De drie leerlingen die in dat jaar voor het International Baccalauréat (Nederlands als tweede taal, level B) zijn opgegaan, zijn geslaagd. Alle leerlingen die nu in het voortgezet onderwijs zitten zijn T1-leerlingen (Nederlandse ouders, voertaal thuis is Nederlands). Zij volgen het traject met afronding IB en lopen daarbij geen tot weinig vertraging op in hun schoolloopbaan. Het inspectieoordeel op deze indicator is dus eveneens 'voldoende'.

Kwaliteitszorg

De zelfevaluatie is van een voldoende niveau. Als instrument voor de kwaliteitszorg hanteert de school het zelfevaluatie-instrument voor NTC-Scholen van de Stichting NOB. Op basis van de resultaten van dit instrument bepaalt het team welke onderdelen van de onderwijs zij als verbeteronderwerp aanmerkt.

Bij de kwaliteitszorg maakt de inspectie twee opmerkingen.

Het eerste punt heeft betrekking op verantwoording afleggen aan betrokkenen over de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie geeft de school in overweging de verbeterplannen daarvoor jaarlijks concreter uit te werken in een jaarplan. In dat jaarplan kan de school de resultaten van verbeteracties in het afgelopen jaar evalueren en anticiperen op verbeteringen die in het komende schooljaar worden uitgevoerd. Door het realiseren van een meer gestandaardiseerde vorm voor het rapporteren over de kwaliteit (in de vorm van jaarplannen) krijgt de school beter inzicht in de ontwikkeling van de kwaliteit door de jaren heen. Jaarplannen bieden daarenboven de mogelijkheid aan het bevoegd gezag en aan de ouders in de schoolgids en op de website van de school verantwoording af te leggen.

Het tweede punt betreft de evaluatie van het leren en onderwijzen. Binnen de huidige kwaliteitszorg blijft dit onderdeel onderbelicht. Indicator 1.3 beoordeelt de inspectie daarom als 'onvoldoende'. De inspectie mist de mogelijkheid voor leraren om bij elkaar, aan de hand van geëxpliciteerde observatieformulieren, kennis te kunnen nemen van hoe op de werkvloer wordt gewerkt. Voor de afstemming van aanpakken en werkwijzen van leraren zijn deze observaties van groot belang. Het team wil binnen afzienbare termijn dit belangrijke aspect van de kwaliteitszorg, evenals regelmatige observaties door de coördinator, invoeren.

Onderwijspraktijk

De scores op indicatoren die betrekking hebben op de onderwijspraktijk variëren op één uitzondering na van 'voldoende' tot 'goed'.

'Onvoldoende' scoort de geplande onderwijstijd (indicator 4.1). Op leslocatie St. George's en Casal Palocco krijgen de leerlingen van het voortgezet onderwijs wekelijks maar anderhalf uur les. Daarmee komt de school niet aan de richtlijn van drie contacturen per week, oftewel 120 uur per jaar. De inspectie heeft dit punt met het bevoegd gezag besproken en afgesproken, dat zij maatregelen neemt die er toe leiden, dat alle leerlingen met ingang van het volgende schooljaar drie uur onderwijs per week krijgen.

De leraren zorgen voor een duidelijke structuur in de lessen, waardoor de leerlingen weten waar ze aan toe zijn. De leerlingen hebben plezier in de onderwijsactiviteiten en laten dat onder andere blijken door hun actieve betrokkenheid.

Vooralsnog ontbreken studiewijzers voor leerlingen. Ze vormen een belangrijk hulpmiddel voor de leerlingen bij het behouden van het overzicht op de voortgang in de leerstof. De invoering en afstemming van dergelijke studiewijzers tussen leraren onderling, met de leerlingen en de ouders vormt een aandachtspunt. Het team kan daarin voorzien door betrokkenen via de website van de school te informeren over het doel van het gebruik van de studiewijzers. Actuele studiewijzers kunnen daar worden geplaatst, zodat alle betrokkenen tijdig en optimaal zijn geïnformeerd.

Voor de zorgleerlingen die extra aandacht nodig hebben, hanteert de school (als dat noodzakelijk is) handelingsplannen, waarin de aard en de mate van de extra hulp worden beschreven. Het formuleren van expliciete doelstellingen in deze plannen is van groot belang bij het afronden van de periode van extra hulp. In een aantal plannen ontbrak er op dit punt voldoende scherpheid.

Tijdens de nabespreking heeft de inspectie gewezen op het cultuuronderwijs. De school besteedt weliswaar aandacht aan onderdelen van de Nederlandse en Vlaamse cultuur, maar er is nog geen sprake van een gesystematiseerd aanbod over de leerjaren heen. De Stichting NOB werkt momenteel aan de uitwerking van een module voor het cultuuronderwijs. De school zal, zodra deze beschikbaar is, kennis nemen van de module en bezien hoe zij hiermee het cultuuronderwijs kan verbeteren.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit PKO heeft de inspectie ook een onderzoek gedaan naar de naleving van een aantal wettelijke voorschriften. Dit onderzoek betrof de wettelijke voorschriften over de door het bevoegd gezag vastgestelde schoolgids en schoolplan.

Op basis van dit onderzoek concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet. Enkele kleine opmerkingen met betrekking tot het schoolplan en de schoolgids heeft de inspectie met de coördinator besproken. Zij verwerkt de opmerkingen in het nieuwe schoolplan en de nieuwe schoolgids die het bevoegd gezag vóór 1 september 2007 vaststelt. Het bevoegd gezag mailt het schoolplan daarna samen met de nieuwe schoolgids aan de inspectie.

Op basis van de geplande onderwijstijd concludeert de inspectie dat de school voor de lessen in het primair onderwijs op één lesplaats niet toekomt aan drie contacturen per week. Voor het begin van het nieuwe schooljaar informeert het bevoegd gezag van de school de inspectie per mail op welke wijze zij in het schooljaar 2007/2008 drie uur onderwijs (= 120 uur per jaar) voor alle leerlingen realiseert.

De bevindingen van dit PKO leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een periodiek kwaliteitsonderzoek. In de tussenliggende periode vindt jaarlijks een digitaal onderzoek plaats.